

Zvončkarji se uče stenografije

Ponovimo najprej znane znake: l, p, m, d, n, r, k, nj, rj, e in a. Znake, kakor sta nj in rj, imenujemo zložek, tudi mn je zložek, ki ga pišemo kakor poševni m, to je s poševno ležečo vjugasto črto. Ojači se kakor m na svoji senčnici.

Pišimo: mn, mna, mnenje, naramna.

n, k, r, e in a so mali znaki. Danes se naučimo še dva nova mala znaka:

l je pik z navzgor obrnjeno zapotezo v začetku besede. V sredini besede ima l predpotezo in zapotezo ter navzgor obrnjeno piko, torej nasprotno kakor samoglasnik a. Če je l na koncu besede, nima zapoteze. Kadar zvežemo l in a, ojačimo ali odebelimо piko.

Ij pišemo samo l, j izpustimo.

Primeri: le, ele, el, la, ela, lep, lak, deljen, peljem, melje, delanje.

s je malí znak in ima obliko kroga. Zavzema polovico velikosti med osnovnico in nadčrto ter se piše tako, da se začne zgoraj, proti desni na osnovnici se zaokroži na levo in konča v krog. Senčna črta je navzdolna.

V sredi besede ima s predpotezo in zapotezo, v začetku samo zapotezo, na koncu besede pa nima zapoteze. Samoglasnik a označimo, če navzdolno črto ali senčnico odebelimо ali ojačimo.

Primeri: se, ese, es, sa, sedem, sam, lesen, nebesen.

Naučimo se še nekaj samoznakov, pa bomo kaj kmalu znali stenografirati. Preden vadimo nove samoznake, ponovimo že znane, zakaj samoznake moramo prav dobro poznati, ne smemo jih pozabiti, ker jih vsak čas potrebujemo.

mnog = mn na osnovnici,

mnoga = mna na osnovnici,

nobeden = noben, pišemo neben na osnovnici,

mora = ra na nadčrti,

moram = ram na nadčrti,

ali = el na osnovnici, ali ne = eln na osnovnici,

bil = el na nadčrti (l ima predpotezo),
bil sem = l in m na nadčrti; oba samoznaka se združita, kadar pa bil združim z drugim samoznakom, izgubi predpotezo,

bil nisem = l in nm na nadčrti združeni, predpoteza pri l odpade,

bil ni = l in n na nadčerti združena,
predpoteza pri l odpade,
sem bila = m in la na nadčerti združeno,
nisiem bil = nm in l na nadčerti,
ní bił = n in l na nadčerti,
bila = ela na nadčerti (l ima predpotezo),
bila sem = la in m na nadčerti, predpoteza odpade,
bila ni = la in n na nadčerti, predpoteza odpade,
bila nisem = la in nm na nadčerti, predpoteza odpade,
sem bila = m in la na nadčerti združeno,
nisem bila = nm in la na nadčerti združeno,
ni bila = n in la na nadčerti združeno.

Vaja:

al-a-n-^o-n-o-l
al-a-n-^o-n-o-
-n-o-n-
al-a-n-^o-n-o-

Nada ni bila lena. Mar ni res. Rada nesem, ako morem, ne le ako moram. Ali ni res, kar sem rekel. Ni lepa nedelja. Mama nam ni dala denarja.

Beri in prepiši v navadno pisavo!

Al-ka-ha-l-^h-el ^h-in
d Al-ka no - el ^h-an
ha ^h-r - m ^h-b -
a ^h-n lol - ^h-or - or

Prevedi na stenografsko pismo:

Nisem bil, ako, da bi, ni bila, ampak, ker, mora, ne more, da bi, pa da bi, bila sem, nisem bila, mnoga, ali, bode, ne bode, sem, moram, ne bodem, ni, nisem, nisem bila, bil, sem bil, bila, ne morem.

Ni bil dal denarja. Rja ni bela. Lepa nedelja. Mar ni res. Mama ni mnjenja, da dere reka na Barje. Ded ni karal Mare. Ali ne dela ded. Nisem bila mnjenja, da ni nadarjen.

Izdelek pošlji uredništvu »Zvončka«! Če bo pravilno in lepo spisan, prejmeš zagnrado lepo povezno knjigo!

Šaljiva vprašanja – resni odgovori

1. Kdaj je mlinar v mlinu brez glave?
 2. Od keden in doklej je živel najpametnejši človek na svetu?
 3. Od 10 vzamem 10, pa vendar ostane 10. Kako to?
 4. Kaj je imel Cezar na levi roki, ko je šel čez Rubikon?
 5. Trije osli so v ogradi. Kateri je najpametnejši?
 6. Kdo prinese na svet toliko oči, kolikor je dni v letu?
 7. Katera bolezen ni razsajala še po nobeni deželi?
 8. Katera žival ima pri nas desetkrat manj nog kakor pri Nemcih?

1. Kadar gleda skozi okno.
 2. Od rojstva do smrti.
 3. Kadar sname rokavice z obeh rok.
 4. Pet prstov.
 5. Najmanjši (ta je najmanjši osel).
 6. Kdor se rodi na koncu 2. januarja.
 7. Morska bolezni (nje ni na kopnem).
 8. Stonoga (pri Nemcih je »Tausendss«, tisočnoga). N. K.